

ZAJEC ALFONZ
LOŠKA C. 56

4226 ŽIRI Postnina plačana pri pošti
4226 Žiri

Proizvodni plan dosežamo 99 %

Razmere v proizvodnji na modnem programu – lepljena obutev so ta čas kar zadovoljive

Trenutna proizvodnja na modnem programu je v polnem teku. Smo na višku za izdelavo obutve za jesen-zimo 98/99. Do dopusta moramo izdelati večina obutve za zahodne kupce: Nemčijo, Francijo in druge. Po dopustu pa bomo izdelovali čevlje za domačo maloprodajno mrežo.

Montaža je s temi naročili zasedena do začetka oktobra. Pripravljamo pa se, da bi s sekanjem začeli že za novo sezono pomlad-poletje 99 v prvi polovici septembra. Oskrba z zgornjimi deli je kar v redu. Le-te za naš program izdelujejo v šivalnicah v Žireh, Gorenji vasi in Rovtah, poleg tega pa za nas šivajo tudi kooperanti v srbskem delu Bosne (KTK Visoko). Tu smo imeli v začetnem obdobju težave z doseganjem načrtovanih količin. Ves čas pa so tudi problemi s kvaliteto, kot v barvah pomešan material, izpuščeni šivi, preveč zalepljena podloga v petnem delu in tudi umazanija, kompletiranje, paranje usnja, itd. Za izdelavo obutve za pomlad-poletje '99

Skupščina in sestanek združenja letos predvidoma konec avgusta

Glede na to, da naš časopis v mesecu avgustu ne bo izšel, vse člane združenja že sedaj vabimo, da se udeležijo vsakoletnega sestanka združenja, ki bo, kot je to že običaj, nekaj dni pred zasedanjem skupščine. Žal točnega datuma ob pisanju tega članka še ne moremo napovedati, predvidoma pa bosta skupščina in združenje v zadnjem tednu avgusta. O točnem datumu sestanka združenja in skupščine, dnevnem redu in gradivu bodo zaposleni člani obveščeni preko Informatorja, upokojenci in bivši zaposleni pa po pošti. Sklic skupščine bo objavljen tudi v časopisu Delo. Najave za sestanek združenja se bodo za zaposlene zbirale po vsej verjetnosti že pred kolektivnim dopustom, za upokojence in nekdanje zaposlene pa tudi med kolektivnim dopustom.

Vse potrebne informacije boste prejeli pravočasno. Že sedaj pa ste vsi člani združenja vabljeni, da z svojo udeležbo na sestanku pripomorete k sprejemu pomembnih odločitev. Prav tako ste skupščino vabljeni tudi vsi delničarji, ki se iz kakršnegakoli vzroka niste odločili za članstvo v združenju.

Uprava d.d.

Vodja proizvodnje modne obutve Bernard Jesenko

iščemo boljšega kooperanta, ker s tem nismo zadovoljni, v domačih šivalnicah pa nam zmanjka zmogljivosti za okoli 500 parov zgornjih delov dnevno. V prizadevanjih za spoštovanje rokov, so v šivalnicah dodatno delali ob sobotah, prav tako tudi montaže, vendar je tega letos manj kot lani. Izgotovljene čevlje nam izdelujejo tudi v Bosni, v tovarni Fortera v Gračanici, in sicer čevlje za nemškega kupca Geminia. Tu proizvodnja dobro teče in tudi kvaliteta je kar v redu. Za nas bodo izdelali skoraj 80.000 parov, kar predstavlja več kot enomesečno proizvodnjo v Žireh. Tega ni bilo možno izdelati.

V prvih šestih mesecih tega leta smo v montaži na treh ringih izdelali 357.000 parov, kar predstavlja 99 % doseg plana. Tudi škarta ni veliko, približno polovico dovoljenega in s tem več kot za polovico manjši od lanskega leta. Toda kvaliteta je dobra takrat, ko kupec dobi več kot pričakuje. Tako so na nemškem trgu zahteve vedno ostrejšje, ker pa je pač ponudba velika.

Na predlog svetovalca za EBRD pripravljamo nekaj analiz in predlogov izboljšav, kar bi nam prineslo večjo

Obdobje projektov

V zadnjih dveh letih smo se reorganizirali v tri profitne enote, izdelali sistemizacijo delovnih mest, ki je osnova za mnogo nadaljnjih dejavnosti, v zaključni fazi je uvajanje standardov kakovosti v praksi – saj že v kratkem pričakujemo, da bomo dobili certifikat. Prav tako smo tik pred odločitvijo o dokapitalizaciji, kar naj bi izvedli v sodelovanju z Evropsko banko za obnovo in razvoj...

Očitno je vse to potrebna osnova za nadaljnje delovanje.

Pred nami je posodabljanje, tako tehnološka prenova kot prilagajanje celotnega poslovanja konkurenčnim razmeram. Poleg vključevanja računalniške tehnologije v celoten proces, bo inovacijska naravnost neizogibna. Očitno bo prihajalo tudi do večjega povezovanja proizvajalcev naše panoge oz. poslovnih partnerjev, ki imajo skupne interese.

To bi, kot kaže, izvajano s pomočjo Slovenske razvojne družbe, kar pomeni, da bo država tako neposredno s finančnimi injekcijami, kot posredno – z ustvarjanjem ugodnejših razmer pomagala panogi k obstanku in razvoju.

Kaj vse to pomeni, kako vse to razumeti, zlasti pa kaj vse bomo morali delati, da bomo konkurenčni tako doma kot v tujini.

To ne bi smelo biti stihijsko, temveč načrtno, strokovno in dosledno. Obdobje širših in ožjih projektov se bo očitno še nadaljevalo.

Nejko Podobnik

Uspeh delniške družbe v letu 1997

Na podlagi zakonskih predpisov mora Alpina kot delniška družba z večjim številom delničarjev in glede na višino osnovnega kapitala, objaviti tudi letna poročila v dnevnem časopisu, ki se prodaja na območju celotne države. Tako je bilo to poročilo že objavljeno v Delu. Da bi s to informacijo seznanili čim širši krog delničarjev ALPINE, pa jo objavljamo tudi v našem časopisu.

BILANCA STANJA	(v 000 SIT)	
	31. 12. 1997	31. 12. 1996
SREDSTVA	6.298.822	5.940.649
Stalna sredstva	2.766.781	2.632.941
Neopredmetena osnovna sredstva	1.031	1.479
Opredmetena osnovna sredstva	2.406.672	2.207.733
Dolgoročne finančne naložbe	359.078	423.729
Gibljava sredstva	3.532.041	3.307.708
Zaloge	2.062.593	1.790.112
Dolgoročne terjatve iz poslovanja	244.062	47.473
Kratkoročne terjatve iz poslovanja	1.171.048	1.339.372
Denarna sredstva	53.335	129.615
Aktivne časovne razmejitve	1.003	1.136
KAPITAL IN OBVEZNOSTI	6.298.822	5.940.649
Kapital	3.397.751	3.075.830
Dolgoročne obveznosti iz financiranja	253.442	41.231
Kratkoročne obveznosti	2.647.628	2.823.588
Kratkoročne obveznosti iz financiranja	1.308.380	1.475.569
Kratkoročne obveznosti iz poslovanja	1.337.702	1.339.918
Pasivne časovne razmejitve	1.547	8.101

BILANCA USPEHA	(v 000 SIT)	
	31. 12. 1997	31. 12. 1996
Čisti prihodki iz prodaje	7.734.487	6.952.071
Proizvajalni stroški prodanih količin	5.037.423	4.454.462
Kosmati dobiček iz prodaje	2.697.064	2.497.609
Stroški prodaje in uprave	2.491.702	2.231.112
Dobiček iz poslovanja	205.362	266.497
Prihodki iz financiranja	139.923	122.972
Odhodki iz financiranja	396.562	515.357
Dobiček (izguba) iz rednega delovanja	(51.277)	(125.888)
Izredni prihodki	90.661	200.875
Izredni odhodki	12.599	57.209
Celotni dobiček	26.785	17.778
Davki iz dobička	0	0
Čisti dobiček poslovnega leta	26.785	17.778

Po mnenju pooblaščenega revizijske družbe Deloitte & Touche, ki je revidirala računovodske izkaze le-ti predstavljajo v vseh pomembnih ozirih resnično in pošteno finančno stanje na dan 31.12.1997 in 1996 ter finančnih tokov za leti, ki sta se končali 31.12.1997 in 1996, skladno s slovenskimi računovodskimi standardi. Brez pridržka v revizijskem mnenju opozarjajo na pojasnilo v katerem obravnavajo podjetje A+E v Nemčiji, ki je imelo v letu 1997 slabe poslovne rezultate in potrebuje dodatna finančna sredstva. Letno poročilo z vsemi prilogami je na voljo v tajništvu generalnega direktorja.

Proizvodni plan dosegamo 99 %

(nadaljevanje s 1. strani)

jo učinkovitost na različnih področjih, podjetju pa uspešno oz. rentabilno poslovanje. Seveda tudi delavcem več možnosti za boljše plače.

Na področju materialov bomo usnje namensko sortirali v šest kvalitetnih razredov (las) in izračunali tudi % uporabnosti kož, ki se med razredi (klasami) razlikuje za okoli 5 %. S tem bomo skušali bolj spodbujati delavce, da bodo bolj zainteresirani za porabo slabšega materiala, kar naj bi v končni fazi prineslo prihranek na materialu.

Pri umetnih in tekstilnih materialih proučujemo možnost sekanja ali krojenja z avtomatskim strojem.

V montaži nameravamo z boljšo organizacijo dvigniti storilnost.

Sedaj naredimo na delovno uro približno 15 parov, kar je za približno četrtino manj kot je to na primer na svetovnem tržišču. Analiza kot tudi "štopanje" časov v montaži kaže, da imamo na nekaterih delovnih mestih še rezerve. To lahko odpravimo s tem, da

bodo delavci na vseh delovnih mestih enakomerneje obremenjeni in da bo izkoriščenost delovnega časa boljša pri vseh delavcih. Tudi z izboljšanjem de-

Tončka Justin nanaša lepilo z robotom

lovne discipline naj bi delo bolj kontinuirano teklo. Ob morebitnih zastojih naj bi čakali na delovnem mestu oz. pomagali sodelavcem. Potrebno bo spremeniti miselnost, češ, da je delavec pri skupinski normi odgovoren samo za svojo operacijo. Prav gotovo je tudi za skupen doseg skupine. Če bo uspešna skupina, bo tudi zaslužek večji. To pa pomeni, da morajo sodelavci pomagati drug drugemu. Skupina je uspešna toliko, kolikor je močan njen najšibkejši člen.

Vse to so naši načrti; če jih bodo kot način dela sprejeli vsi, ki so vključeni v delovni proces, bo na koncu lahko tudi zaslužek boljši, pa še dobiček bi lahko dosegli. To pa je tudi smisel podjetja kot delniške družbe.

Bernard Jesenko

Letno poročilo z vsemi prilogami je na voljo v tajništvu generalnega direktorja.

Dogovor o nadaljnjem delu

Delamo tudi popoldne

»Trenutno izdelujemo potniško kolekcijo pomlad-poletje 99, za Zahod, skupaj okoli 2.500 do 3.000 parov«, je pripovedoval Mitar Perič, ki vodi dela tega oddelka razvoja modne obutve, kjer dela okrog 30 delavcev.

»Roki za izdelavo so tudi tokrat zelo napeti, do začetka julija, zato ob torkih in četrkih delamo tudi popoldne, v šivalnici pa tudi ob sobotah – že od prvega maja dalje.

Letos smo najprej delali za Gardo; za sejem je treba izdelati po dva para vsakega artikla. Ko gre za obutev, ki je še nismo delali in izdelati v večjih količinah, je treba pripraviti šablone za sekala, sekala, tehnološke opise... Tudi način dela mora biti pravočasno v celoti pripravljen v razvoju, prav tako mora biti ustrezen material....

Delali bomo tudi ponaročila za Nemčijo. Zadnja dva meseca tako dnevno izdelamo okrog 100 parov obutve, v količinah od enega do pet parov po artiklu; največkrat pa je treba izdelati tri pare.

Pri delu v našem oddelku je največ težav v šivalnici, kjer je delo veliko bolj raznoliko, kot je v montaži, posebno še, ker je malokdaj možno naročila združiti. Kot že rečeno, moramo zato delati tudi popoldne.

Ob že prej naštetem, hkrati izdelujemo prototipe za domači trg za pomlad – poletje; pa tudi poskusno proizvodnjo n. pr. zimske kolekcije (gležnarji). Poleg tega del ljudi dela za oddelek brizgane obutve: priprava, šivanje

poskusne proizvodnje in potniške kolekcije.

Nekaj časa smo izdelovali tudi manjše količine redne proizvodnje, ponaročila ali dodatno proizvodnjo. V zadnjem času pa izdelujemo predvsem vzorce.

V našem oddelku so ljudje povečini dobro usposobljeni, saj jih je nekaj prišlo iz razvoja, drugi iz razformiranega »rockport« traku. Kvalificiranih je več kot v drugih oddelkih, kar je zelo nujno, saj je n. pr. treba obvladati vseh vrst šivanja; tudi neprestane prilagoditve so potrebne.

Sodelovanje z drugimi službami je dobro, čas dobave materialov pa predolg. Saj so roki za izdelavo vzorcev vedno zelo kratki. Blago večinoma dobivamo iz Italije; če posameznega materiala ni, je takoj težava.

Delavci so plačani po urni postavki, razen tedaj, ko smo delali redno proizvodnjo, so bili po normi.

Organizirani smo kot nekakšen raztegnjen ring sistem, v šivalnici tudi s stoječim šivanjem.

Strojno opremo imamo zadovoljivo, saj se razume, da za tako delo ne moremo imeti kakšnih avtomatov. Tempo proizvodnje je veliko počasnejši, kar je za stabilizacijo obutve na kopitih koristno.

Če govorim o težavah, bi seveda rad, da nas bi manj mučila poletna vročina,« je še povedal Mitar Perič.

Nejko Podobnik

Silva Malovašič pri šivanju vzorcev

Rajko Kosmač pri rezanju

Branko Mlakar in Janez Filipič v montaži vzorcev

Franc Filipič v delavnici razvoja modne obutve

Vida Kokelj v šivalnici s pomočjo črtne kode, ki omogoča spremljanje proizvodnje

Pogovar- jamo se z Andrejo Kopač

Delo-življenje: Andreja Kopač, diplomirana ekonomistka je aprila začasno, za eno leto prevzela koordinacijo na pripravi kolekcij modne obutve. Kakšni so prvi vtisi?

Andreja Kopač: Že pred to zadnjo zadolžitvijo sem delala na izvozu oz. z naročili, zato mi je bilo delo kolikor toliko poznano. Zdi se mi zanimivo.

Lotila sem se priprav kolekcij za pomlad-poletje 99, za MPM. Potem, seveda, še kolekcije za zahodne kupce za jesen-zimo 99-2000 in kasneje za sezono pomlad-poletje 2000.

Delo-življenje: Tako delo terja sodelovanje z mnogimi ljudmi.

Andreja Kopač: Res, moram biti nekakšna vez med ljudmi in vzpostavljati sodelovanje s tehnologijo, nabavo in vzorčno proizvodnjo; zaenkrat pri tem nimam večjih težav.

Delo-življenje: Kakšne pa so značilnosti letošnje kolekcije?

Andreja Kopač: Letos smo modne tokove skušali ugotavljati na obiskih v Franciji, Švici, Nemčiji in Italiji, ki pa je sploh prva na tem področju. Povsod smo skušali tako preko sejmov oz. pogovorov ugotavljati osnovne usmeritve, tako glede modnih linij, kopit, barv, peta...

Delo-življenje: In kakšne so te usmeritve?

Andreja Kopač: Pravzaprav dokaj različne. Medtem, ko v Nemčiji in Švici bolj prevladuje klasika, v Franciji in Italiji uvajajo modne novosti. Tu smo videli lepo izpeljane linije kopit. Čeprav se še pojavljajo koničasti modeli (n. pr. grupa Edit), je več priskekanih (kare) modelov. Kopita so pogosto asimetrična. Veliko je čevljev, izdelanih iz paščkov.

Od materialov vidimo široko paleto: od evrogolfa in navadne nape, svetleče (perlito) nape, do imitacij reptilov.

Pri barvah še vedno prevladuje črna, modra, poletno rjava. Pravzaprav je kasneje včasih težko dobiti prve materiale.

Pete so tudi zelo različne: od širokih, udobnih, do bolj elegantnih; nekaj peta je tudi oblečenih. Skratka, zelo različne modele vidimo in ne morem govoriti le o eni sami usmeritvi.

Delo-življenje: Kako pa potem poskrbite za to v praksi?

Andreja Kopač: Velikokrat se zgodi, da so vzorci drugačni kot je potem obutev v serijski proizvodnji.

Po novem in v skladu z ISO standardi kakovosti bi morala biti v proizvodnji identična z referenčnimi vzorci. Težava je v tem, ker se vzorci preko razvoja in dogovorov spreminjajo. Včasih se to zgodi zelo pozno, šele po pripombah na potniške kolekcije, ki jih pošiljamo kupcem n. pr. v Francijo, Nemčijo, Švico...

Prve pripombe upoštevamo že po sejmu Garda, ki je za nas zelo pomemben.

Sicer pa je vpliv večjih kupcev na oblikovanje kolekcije zelo močan. Pravzaprav nekateri sodelujejo pri nastanku kolekcije od vsega začetka. To velja predvsem za Zahod.

Kot je bilo že rečeno, pa moramo za domači trg narediti prilagojeno kolekcijo, za Vzhod pa prav tako moramo upoštevati njihove težnje. V Ukrajini je n. pr. sedaj težnja po modnih barvah, visokih petah in podobnem.

Vse te stvari skušamo upoštevati pri našem delu.

Delo-življenje: Pa vam to uspeva?

Andreja Kopač: Vedno ne. Poleg modnih usmeritev, je namreč tu zelo pomemben čas.

Doslednosti pri delu je še vedno premalo. Tu bodo ISO standardi sigurno pripomogli k izboljšanju oz. večji disciplini.

Delo-življenje: Hvala za pogovor in še naprej veliko uspeha.

Nejko Podobnik

Zaloge zgornjega usnja so se izdatno znižale

Vodja skladišča zgornjega usnja Slavko Kenda je pripovedoval: »Ob novem letu smo imeli v našem skladišču zgornjega usnja in podloge kar 12.000 m². Po pogovoru z našimi kooperanti iz Bosne in Hercegovine, so le-ti kupili od nas večino tega materiala, del tega blaga pa je kupila trgovina OLE iz Ljubljane.

Dogovorjeno pa je, da bomo odslej vsi skupaj bolj pazili, da ne bo prišlo do večjih zalog. To bo urejeno v skladu z ISO standardi. Ves material, ki ne bo porabljen, bomo morali presignirati.

Seveda pa bo poglobljena skrb, da ga porabimo doma, ne pa da bi ga poceni prodajali drugim. Ob večji racionalnosti bo tako treba poskrbeti za hitrejši obrat zalog, vendar ne za ceno slabe oskrbe. Že tako se zgodi, da ob vseh zalogah manjka kakšnega materiala,« je pa menil Slavko Kenda.

N. P.

Posvet v skladišču: Franci Mlakar, Robert Bogataj, Andrej Nagode in Slavko Kenda

Varnost in zdravje pri delu

**Zagotavljanje varnosti
in zdravja pri delu je
dolžnost delodajalca
in delavca**

Kot verjetno že veste, se je vaše podjetje odločilo, da v skladu z zakonom nadaljuje in razširja varstvo pri delu tudi po odhodu Marije Kastelec.

To nalogo smo poverili zunanji organizaciji Invent pri Kranju, ki jo vodi Ivan Kramar, ki je za naš časopis napisal sestavek, ki je prvi na to temo, da bi tako izboljšali varstvo pri delu in naše zdravje.

Varnost in zdravje pri delu se začne v trenutku, ko zaposleni zapusti domači prag, pot do delovnega mesta, čas porabljen na delovnem mestu in vračanje do doma po neki razumljivi (opti-

malni) poti in v optimalnem času, skratka na vse, kar je v zvezi z delom. Bili so že primeri, ko so se zainteresenti za delo ponesrečili na poti od Zavoda za zaposlovanje do delodajalčevega sedeža in potem, ko so na zavodu prejeli napotnico na delo.

Znano je, da pri poškodbi delavca na poti na delo velja za delodajalca objektivna (odškodninska) ne pa subjektivna (kazenska) odgovornost, razen v res izjemnih primerih, in da je delavec dolžan skrbeti za svoje zdravje in življenje. Žal večkrat prihaja do zlorabe, ko delavec trdi, da se je ponesrečil na poti na delo ali na delovnem mestu, pa to ni res. V takih primerih pomeni neresnična trditev ponesrečenca, če se ponesrečencu tudi dokaže uveljavljane neresnice, pomeni izgubo

kako POSLUJEMO

Sklepi nadzornega sveta, sveta delavcev, uprave, mnenja lastnikov, menagerjev, delavcev, sindikata...

zaupanja delodajalca in nezakonito dejanje ponesrečenca. Ta ima kaj lahko za posledico upravičeno težke sankcije, odvisne od stopnje nezakonitosti.

Načeloma je delovno razmerje obligacijsko (pogodbeno) razmerje, kot katerokoli drugo razmerje med dvema strankama, v našem primeru med delodajalcem in delojemalcem, vendar pa za delovna razmerja veljajo še posebna določila, ki jih izda država in celo mednarodni dogovori (konvencije), ki jih izdaja mednarodna organizacija dela (MOD). Naša država je z 8. členom Ustave sprejela vse mednarodne konvencije. Ustava je najvišji zakon države in ima večjo pravno moč kot katerikoli drug zakonski akt, še posebno tisti, ki ni usklajen z njo.

Zagotovljena varnost in zdravje pri delu pa sta dva izmed najosnovnejših elementov Ustave, kar pomeni, za primer, ko neki zakon ali podzakonski akt (pravilnik) ni v skladu z mednarodnimi konvencijami, veljajo le-te, ker smo tako določili v Ustavi.

Po mednarodni konvenciji št. 155 in EU direktni št. 391 in 392 velja za delovna razmerja in za celotno državo tripartitni sistem; to so delodajalci (zastopala naj bi jih gospodarska zbornica), delojemalci (zastopali naj bi jih sindikati) in javni sektor (državna administracija), ki realizira dogovore med delodajalci in delojemalci, s tem, da pripravi zakone za potrditev v državnem zboru in po potrditvi, zopet (v dogovoru med delodajalci in delojemalci) pripravi podzakonske akte (pravilnike). Žal pa še vedno velja inercija (vztrajnost) državne administracije, ko je imela praktično vso oblast in se je le-ta poslavljala s hudimi krčji, zato bo zagotovo poteklo še precej časa do realizacije ustavnih določil. Druga plat resnice pa je tudi, da mora proces sprememb potekati v nekem razumnem času in ne v vrto-glavih skokih ali preobratih.

Podobno velja tudi za varnost pred požarom na delovnem mestu.

Zagotovljena varnost in zdravje pri delu sta torej sestavna elementa pogodbe o delovnem razmerju, pa če je to določilo v pogodbi navedeno le načelno ali tudi ne, ker zadevo urejajo splošni zakoni, ki veljajo za vso državo.

Na delovnem mestu urejajo varnost in zdravje pri delu interni

Iznajdljivost delavcev ne pozna meja. Kjer ni posod za lepilo, se lahko uporabi tudi kuhinjska skleda s pokrovom. Vendar le-ta ne tesni dovolj

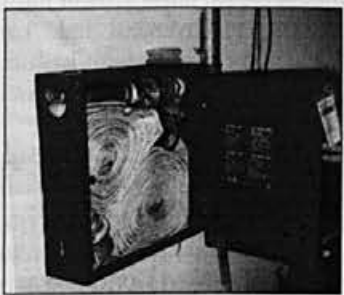
Pri delu uporabljamo osebna zaščitna sredstva. Zaščita rok, telesa in dihal je obvezna pri uporabi nevarnih snovi. Odsesovalna komora ni dovolj. Zappestnice in ure sodijo pri takem delu v garderobo

Prah aluminija, ki nastane pri izdelavi orodij v orodjarni, je strupen. V telo delavca se vnese z dihanjem in preko kože. Potrebno bo urediti lokalo odsesavanje

Elektro inštalacije in nevarne snovi (lepila) ne smeta biti v neposredni bližini. Poškodovana stikala, odprte posode z lahko gorljivo snovjo in zamašena neočiščena komora neposredno ogrožajo delavčevo zdravje in so velika potencialna nevarnost za nastanek požara in eksplozije

Gasilska cev mora biti v hidrantni omarici spojena s fiksnim priključkom na enem koncu in na ročnik na drugem koncu. Ročnik mora biti v zaprtem položaju (glej ročko - odprti položaj)

pravilniki in akti, ki so tudi sestavni deli pogodb o delovnem razmerju. Kršitev teh aktov za delodajalca kot delavca subjektivno in tudi objektivno odgovornost.

Opustitev navodil za delo, opustitev predpisanih zaščitnih sredstev pomeni eno izmed najhujših kršitev delovnih dolžnosti in pomeni zakonsko osnovo za odpust delavca z delovnega mesta.

O varnosti pri delu v glavnem odločajo strokovnjaki, vendar je tudi dolžnost delavca, da opozori predpostavljene (v končni fazi inšpekcijo), da odpravijo nevarnosti, ki bi ogrožale zdravje in življenje delavcev na delovnem mestu in drugod.

Nenazadnje neupoštevanje navodil in pogojev varnosti in zdravja pri delu, odstranjevanje varnostnih naprav je sankcionirano tudi s kazenskim zakonikom RS, predvsem v členu 208 (ogrožanje varnosti pri delu) in členu 323 (neodvrnitev nevarnosti). Kazni so zelo hude, od enega leta do dvanajst let zapora.

Vzemimo praktičen primer: na delovnem mestu, na brusilnem stroju so predpisana zaščitna očala; če jih delavec noče uporabljati in si zato poškoduje oko, lahko rečemo, da je nesreči sam kriv. Za nesrečo namreč ni mogoče kriviti delodajalca, razen v primeru, da delavcu očal ne priskrbi. Vprašljiva je tudi odškodninska odgovornost za zdravljenje delavca kot za izpad iz delovnega mesta. Ponesrečencu bo v primeru nesreče nudena prva in redna zdravniška pomoč, vendar zavarovalne družbe bodo prej ali slej zahtevale povrnitev škode, vključno za zdravljenje.

Se nadaljuje

Ivan Kramar

Pravilnik o zagotavljanju varnosti in zdravja sprejet

Dne 29. junija je uprava po prejemu soglasja sveta delavcev, sprejela pravilnik o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu in predpis o ugotavljanju delovne sposobnosti z alkotestom, ki je sestavni del pravilnika. Sestavni del pravilnika so tudi razpredelnice, s katerimi se določajo potrebna zaščitna sredstva, periodika preventivnih zdravniških pregledov in usposabljanj iz varstva pri delu ter matrika odgovornosti s področja varstva pri delu.

Za izdelavo le-teh je po določbi pravilnika zadolžena kadrovska služba in podjetje Invent. Matrika odgovornosti je že izdelana, ostale razpredelnice bodo v skladu s pravilnikom izdelane v roku dveh mesecev.

23. člen pravilnika določa, da je dolžnost vsakega delavca, da se seznanji s pravilnikom in to potrdi s svojim podpisom. Podpisi delavcev in seznam prejemnikov pravilnika se mora hraniti v evidenci, ki jo določajo predpisi o varstvu pri delu.

Glede na navedeno, je torej dolžnost vsakega zaposlenega, da se seznanji s pravilnikom. Pravilniki so na vseh oglasnih deskah, prejeli so jih vsi vodje oddelkov, služb, poslovodje. Vsi zaposleni pa moramo s podpisom potrditi, da smo se s pravilnikom seznanili. To bomo lahko storili vsak pri svojem nadrejenem ob prejemu plače 14. julija oziroma najkasneje do 31. julija 1998.

V Novi Gorici povsem prenovljena prodajalna

Prejšnji mesec so v skladu z letnim planom investicij, v Novi Gorici po desetletjih pričakovanj, povsem prenovili prodajalno.

Prenovo, ki je stala blizu 130.000 DEM, je po načrtih arhitekta Šenka izvedla firma Šenk in nekateri drugi kooperanti.

Iz zastarele prodajalne je tako nastala sodobna, svetla in funkcionalna prodajalna, ki nadaljuje uvajanje standardne Alpinine opreme in sloga.

Kot sem izvedel v pogovoru s prodajalkami, so zelo zadovoljne s prenovo prodajalne. Menijo, da je lepa, praktična, kar je osnova tudi za boljše delo. Mimogrede, nad razmerami v prodajalni je bila navdušena tudi nekdanja poslovodkinja Stanka Rožič, ki so jo povabili ta dan.

»Prav gotovo je naša prodajalna med najlepšimi prodajalnami v Novi Gorici,« so pripovedovale prodajalke.

»Bilo pa je v zadnjem času izredno veliko dela, da smo pravočasno pripravili vse potrebno za odprtje prodajalne. Pri tem so nam pomagali tako vodja rajona Olivera Jereb kot tudi poslovodja iz Žirov Vital Justin in Janez Kavčič iz Škofje Loke in seveda Janja Fučka iz Ajdovščine.«

Pogovarjal sem se tudi z nekaterimi kupci, ki so povečini ugodno ocenili Alpino, njeno obutev in prodajalno s prodajalci vred.

Potem je sledila uradna otvoritev.

Generalni direktor mag. Franci Mlinar je navzoče seznanil z našimi načrti prenove maloprodajne mreže. Po načrtih bomo v prihodnjih petih letih izboljšali razmere v maloprodajni mreži, tako po izgledu, kot po funkcionalnosti. Še letos bomo tako prenovili oz. posodobili dve prodajalni.

Franci Mlinar je izkoristil priliko in navzoče seznanil še z

načrti Alpine v celoti. Posebej je omenil sodelovanje z Evropsko banko za obnovo in razvoj (EBRD), ki naj bi tako s krediti kot z lastninskim deležem pomagala k hitrejši sanaciji poslovanja Alpine. Po tem pa naj bi se EBRD umaknila iz podjetja ali s prodajo delnic (so)lastnikom ali na organiziranem prostem trgu (borzi) in seveda vrnitvijo posojila.

V nadaljevanju je generalni direktor še povedal, da smo tik pred tem, da pridobimo certifikat kakovosti. Gre za izboljšanje kakovosti po načelih ISO standardov 9001, pri čemer bomo prvi v Sloveniji, ki bomo ta certifikat pridobili tudi za področje prodaje. Tako bomo ob obnovljenih prodajalnah imeli tudi sistem, da bomo lahko dobro delali.

»Naš dolgoletni cilj je, da bi bili zadovoljni naši partnerji, delničarji, pa tudi delavci, ki so hkrati tudi delničarji, da bi jim z dobrim poslovanjem tudi kaj ostalo, kar se z zadnjih letih ni dogajalo«, je še menil Franci Mlinar.

Direktor domače prodaje Aleš Dolenc se je zahvalil vsem izvajalcem pa tudi sodelavcem, ki so pripomogli, da imamo sedaj tudi v Novi Gorici eno naj-sodobnejših prodajaln obutev.

Zatem je Aleš Dolenc daroval prvi izbrani par čevljev. Prvi kupec je bila gospa Marija Susič, iz Ledin pri Novi Gorici, ki je bila nad tem presenečena, čeprav sicer redno kupuje prav v tej naši prodajalni.

Zares, trudu, ki so ga vložili vsi, od arhitekta, izvajalcev, ostalih sodelujočih, do članov kolektiva, ki so v zadnjih dneh vse dni prizadevno pripravljali prodajalno, je sedaj popoln. Upam, da se bo skupno vlaganje vseh res poznalo. Tudi na večji prodaji in iztržku.

Nejko Podobnik

Lepo novogoriško prodajalno imamo, z leve: Aleš Dolenc, Franci Mlinar in Antony Clothier

Prvi kupec v prodajalni Nova Gorica je bila Marija Susič, ki ji je direktor domače prodaje Aleš Dolenc podaril izbrano obutev

Kar v redu čevlje imate, zlasti za šport meni Miro Erčulj

Stanka Rožič, nekdanji poslovodkinji so predstavniki maloprodajne mreže podarili sliko Jožeta Peternelja-Mausarja, in ji zaželeli, da bi se imela lepo

Alpina ima vrhunsko športno obutev

Pred kratkim se je v Alpini mudil direktor nordijskih reprezentanc Ljubo Jasnič, ki je z direktorjem programa športne obutve Borisom Markljem usklajeval nadaljnje sodelovanje. Kaj neki si o nas in naših izdelkih misli gost, sem bil seveda radoveden.

Ljubo Jasnič se ni dal prositi in prav rad je strnil svoje vtise o sodelovanju z Alpino.

»Že odkar sem prevzel to dolžnost, sodelujem z Alpino in moram reči, da sem zelo zadovoljen. To velja tako za oblike sodelovanja kot za obutev, ki je vrhunska in v svetovnem vrhu.

Nam je še posebno všeč, da lahko sodelujemo z domačim proizvajalcem, kar je sigurno v obojestransko korist.

Naši tekmovalci lahko Alpinino vlaganje lahko vračajo le z uspehi, kar pa seveda pripomore tudi k večji uveljavitvi vašega podjetja.

Tudi povratne informacije, ki jih dajo tekmovalci – uporabniki, so lahko koristne.

Mislím, da še obstajajo možnosti, ki bi jih kazalo izkoristiti.

Mislím na obšolske dejavnosti šol oz. sodelovanje s takimi centri kot so na primer na Rogli ali Pokljuki. Seveda je še več različnih možnosti.

Kar zadeva nas, lahko povem, da smo že vključeni v priprave za naslednji olimpijski

ciklus, ki bo doživel svoj zaključek v Salk Lake Cityju.

Tako računamo na uspešno nadaljevanje sodelovanja z Alpino. V Žireh imamo še enega dobrega partnerja, to je Etiketo, ki dela tudi zelo kakovostne proizvode.

Upam, da bodo pogovori sponzorjev uspešno zaključeni, kar bi radi kronali z medijsko podprtim podpisom pogodbe, kar nam bo spet pomagalo pri našem delu. Tedaj nameravam v Žiri povabiti tudi nekatere ključne ljudi, ki delujejo na področju nordijskih reprezentanc«.

N. P.

Skupščina roler kluba načrtuje

Na sestanku članov roler kluba Alpine so predvsem govorili o pripravah na tekmovanja v različnih panogah rolanja, ko bo v začetku septembra v Žireh, kot je bilo to že lani.

Naj že sedaj povemo, da bo takrat turnir v roler hokeju, na katerem bo nastopilo osem ekip, potem bo tekmovanje v akrobatskem rolanju pa tudi hitrostno rolanje.

Seveda se bodo tekmovalci borili za pokal Alpine, ki bo pokrovitelj in organizator te prireditve, ki bo postala tradicionalna.

N. P.

Direktor programa športne obutve Boris Markelj v pogovoru z direktorjem nordijskih reprezentanc Slovenije Ljubom Jasničem. Analizirala sta dosedanje delo in se pogovarjala o nadaljnjem sodelovanju

Alenka Dolžan v Alpini

Alenka Dolžan, ki je bila v pretekli sezoni zelo uspešna, je obiskala naš servis, da bi ji prilagodili tekmovalne čevlje

Čas med dvema sezonama smučarski reprezentanti izkoristijo za kratek odmor in izpopolnitev opreme.

Alenka Dolžan je obiskala Petra Jereba na naše servisu, da bi ji prilagodil tekmovalne smučarske čevlje.

Seveda sem to priliko izkoristil za kratek pogovor:

»Priprave na naslednjo sezono so se pravzaprav že začele in počitka ni kaj prida.

Prihodnjo sezono bi rada še izboljšala rezultate, ki sem jih dosegla v pretekli, mislim, zame uspešni sezoni! Po rezultatih sem se sedaj v slalomu uvrstila na 18. mesto v svetovnem pokalu, v veleslalomu

pa na 23. mesto. Skupno sem trenutno v svetovnem merilu uvrščena na 16. mesto.

To je dobro izhodišče in upam, da bom kmalu nastopala v najboljši skupini, zlasti v slalomu.

Zato pa moram zato napraviti vse kar je potrebno. To velja tudi za opremo in prav zato sem tukaj. Upam, da mi bo Peter naredil čevlje, ki mi bodo pomagali k nadaljnjim uspehom. Moram reči, da sem bila s pancerji doslej kar zadovoljna, tudi zaradi dobrega servisa. Če ne bi bilo tako, me ne bi bilo več tu«.

N. P.

Gneča pred prodajalno na dan otvoritve

Z leve: predsednik nadzornega sveta mag. Bogo Filipič, predsednik uprave mag. Franci Mlinar, urednik Nejk Podobnik in predsednik Sveta delavcev Marko Kavčič

Dokapitalizacija je dogovor ljudi nekoliko različnih interesov

Že nekaj časa potekajo načrtne in pospešene priprave na to, da bi v Alpini pridobili dodatne finančne vire in tako prispevali k temu, da bi denar, ki ga sedaj dajemo za visoke obresti, preusmerili na druga področja. Evropska banka za obnovo in razvoj (EBRD) je glede na opravljene analize in razgovore, pristala na sodelovanje z nami. Pogajanja so sicer v zaključni fazi, vendar brez ustreznih soglasij dosedanjih lastnikov, načrta ne bo možno uresničiti. Kaj o tej temi menijo predstavniki delavcev, lastnikov in uprava? Nejk Podobnik se je pogovarjal s predsednikom sveta delavcev Markom Kavčičem, predsednikom nadzornega sveta mag. Bogomirjem Filipičem in predsednikom uprave in generalnim direktorjem Alpine mag. Francijem Mlinarjem.

Kakšni so osnovni razlogi za finančno poslovanje, dokapitalizacijo oz. delno spremembo lastništva, kot jih vidi uprava?

Franci Mlinar: O dokapitalizaciji, torej kako priskrbiti ustrezne finančne vire financiranja poslovanja, že dolgo razmišljamo. V času družbene lastnine ni bilo pogojev za tak način, saj slovenske banke niso razpolagale s kapitalom, tuji vlagatelji pa kot prvi pogoj zahtevajo, da ima podjetje urejeno lastništvo. Tako je možnost za tuja vlaganja nastala šele z lastninjenjem, to je pred tremi leti. Takoj smo začeli razmišljati in iskati ustrezne finančne vire.

Pri tem smo želeli navezati stike z nekim nevtralnimi investitorjem, ki ne bi preveč posegel v naše poslovanje. Tesna povezanost z enim partnerjem, bi lahko pomenila negativno reakcijo pri drugih, zato smo se začeli pogovarjati z Evropsko banko za razvoj. Najprej smo bili v nekakšnem obdobju

spoznavanja. Evropska banka je zahtevala analize tujih strokovnjakov za področje čevljarstva industrije, ki po eni strani svetujejo, po drugi strani pa dajejo oceno in mnenja banki o možnostih razvoja podjetja. Na podlagi takih analiz je Evropska banka sklenila, da je pripravljena sodelovati z nami.

Pogajanja v zvezi z vlaganjem Evropske banke za razvoj še potekajo. Znesek, ki naj bi ga Evropska banka vložila v Alpino, se

giblje okrog 14 milijonov mark. To je okvirni znesek, ki ga potrebujemo za financiranje obratnih sredstev, to je tistih zalog, s katerimi stalno poslujemo in so nujni za tekoče poslovanje. Kako naj bi se ta znesek porazdelil, oz. koliko bi od tega odpadlo na kredit in koliko bi Evropska banka vložila kapitala, pa se še pogovarjamo.

Osnovna strategija Evropske banke je zagotoviti finančna sredstva in nuditi strokovno pomoč podjetjem in ko podjetje doseže nek skupni boljši rezultat in konkurenčnost, se umakne in vlaga drugje. Kako to naredi, je odvisno od situacije in dogovora. Ena izmed oblik je, da proda delnice lastnikom, če so za to zainteresirani, lahko pa to naredi tudi na prostem trgu. Pogoj, ki ga postavlja banka, je tudi, da po določenem času naše delnice kotirajo tudi na slovenskem borznem trgu.

Delo življenje: Finančni minister je v nekem razgovoru omenjal znatno znižanje obrestnih mer na domačem finančnem trgu. Ali obstoji možnost, da bi v takih razmerah tudi kredit Evropske banke postal predrag?

Franci Mlinar: V tem trenutku je realna obrestna mera Evropske banke nižja od naših obrestnih mer. Tečaji se ne dvigujejo, tako je kredit EBRD trenutno ugodnejši. V primeru pa, da bi prišlo do drugačnih razmer, pa je možnost predčasnega poplačila EBRD, kar bi pomenilo tudi njen umik iz Alpine.

Delo življenje: Kakšna stališča do vprašanja vključevanja EBRD ima nadzorni svet in kakšni so vaši vzporedni predlogi?

Bogo Filipič: Dejstvo je, da je kapitalna struktura v Alpini neustrezna in da nadzorni svet podpira naprežanje poslovanja, da to finančno strukturo izboljša. Zadolženost lahko zmanjšamo na več načinov; ali je to dobiček, s katerim podjetje posluje, ali pa investicijski denar, ki ga podjetje prihrani, s tem, da ne investira amortizacije, kar pomeni tehnološki zaostanek. Ker Alpina takega dobička ne ustvari, vedno znova pa mora vlagati tudi v razvoj, pomeni, da se lahko finančno oplemeniti le iz zunanjih virov. Teh pa je zopet več; ali so to institucijski vlagatelji, kot EBRD, skladi ali zasebni investitorji, podjetje pa lahko poskuša zbrati denar tudi z izdajo vrednostnih papirjev, obveznic in podobno. Ponudba EBRD je do sedaj edina realna in zato zelo dobrodošla. Interes delničarjev je vsekakor, da ostane denar, ki gre sedaj bankam, v Alpini in da se v obliki dividend razdeli delničarjem, hkrati pa tudi med zaposlene, ki ga nedvomno zaslužijo.

Delo življenje: Kot predsednik nadzornega sveta predstavljate notranje in zunanje delničarje, kako eni kot drugi sprejemajo svojo vlogo?

Bogo Filipič: Zunanji lastniki, pri tem mislim predvsem sklade, so bili do sedaj bolj pasivni, ker menim, da se tudi sami še niso vživeli v vlogo aktivnega lastnika. Prevzemajo stvari, ki jim ustrezajo, tiste, ki ne, pa prepuščajo podjetjem; tako da probleme prevalijo na poslovodstvo. Do tega je prihajalo predvsem zato, ker je njihova vloga premalo razčiščena, kar se je pokazalo na zadnjih razgovorih. Tudi smisel lastnikov je težnja, da jim kapital prinaša določen dobiček. Zato med lastniki, pa naj so to notranji ali zunanji, obstaja nek skupen interes in zato nadzorni svet podpira tako finančno usmeritev, ki bo privedla do tega cilja. Ker delničarji želimo, da se izboljša poslovanje, se bomo, ko bodo izoblikovane dokončne rešitve, v zvezi z dokapitalizacijo o tem še pogovarjali.

Delo življenje: Sprememba (so)lastnine bo vsaj za določen čas spremenila tudi položaj ostalih zaposlenih, ki so hkrati tudi delničarji. O čem v zvezi s tem razmišljate v svetu delavcev; v čem vidite dobre strani, kje morebitne slabosti?

Marko Kavčič: Svet delavcev je informacijo o dokapitalizaciji in najemu kredita pri EBRD obravnaval na junijski seji, ki je bil hkrati tudi skupno posvetovanje, kot je predvideno v zakonu. Informacija je bila sicer dovolj obširna, po drugi strani pa nedorečena, tako da si točno določene slike, kaj to predstavlja za delavce, nismo mogli izoblikovati. Sklepov v zvezi s tem svet delavcev ni sprejemal, ker za to tudi ni pristojen.

Svet delavcev zastopa samo zaposlene delavce, ti pa v skupnem deležu predstavljajo le okrog 30 % delniškega kapitala. Iz razprav na svetu delavcev pa je bilo razbrati bojazen, da bo dokapitalizacija pomenila pomembno prelomnico. Tudi člani sveta delavcev se strinjamo, da je potrebno narediti nekaj, kar bo izboljšalo naš finančni položaj, vendar težko ocenjujemo, katera pot je prava. Dokapitalizacija je tudi social-

na dilema. Plani, s katerimi načrtujemo poslovanje v prihodnosti, so zastavljeni optimistično. Postavlja se vprašanje, kako bo, če teh planov ne bomo mogli izpolnjevati. EBRD v tem primeru lahko zahteva imenovanje svojega predstavnika v vodstvo firme, ima pa tudi svojega predstavnika v nadzornem svetu. Tu pa so določeni pomisleki, ker bi to lahko povzročilo tudi opuščanje programov in s tem zmanjšanje števila zaposlenih delavcev itd. Seveda pa se prav tako postavlja vprašanje, kako bi poslovali, če ne bi sprejeli ponujene rešitve s strani EBRD.

Delo življenje: Po dokapitalizaciji bo struktura lastništva spremenjena. Govori se tudi o spremembi zakonodaje, ki naj bi zmanjšala vpliv zaposlenih v nadzornem svetu.

Marko Kavčič: Po trenutno veljavni zakonodaji za nas velja, da mora biti v nadzornem svetu najmanj polovica zaposlenih,

po novih predlogih pa naj bi v zaposleni predstavljali le do tretjine članov nadzornega sveta. Dosedanje izkušnje kažejo, da neposrednih konfliktov med predstavniki delavcev in predstavniki kapitala v nadzornem svetu ni bilo.

Delo življenje: Kakšni so vaši predlogi za boljši in hitrejši razvoj? Kakšno sodelovanje med vplivnimi dejavniki delniške družbe predlagate?

Bogo Filipič: Z upravo dobro sodelujemo. Res pa je, da včasih od njih terjamo tudi akcije za učinkovitejše poslovanje, pa tudi ustrezno politiko nagrajevanja, glede na rezultate dela. Nadzorni svet je pomembne dejavniki podjetja, zato se z upravo dogovarjamo in jim skušamo pomagati pri navezovanju stikov, med drugim tudi z različnimi državnimi inštitucijami.

Marko Kavčič: Svet delavcev zaradi svoje sestave, strokovnosti in pristojnosti

težko daje konkretne predloge. Poudaril pa bi, da je zelo pomembna prava in pravočasna informacija. S tem se prepreči, da zaradi nevednosti krožijo razne govornice, ki pa ponavadi nikomur kaj prida ne koristijo. Glede dokapitalizacije, mislim, da je informiranost delavcev pomanjkljiva in če bodo nastopile v zvezi s tem kakršnekoli težave, bo to predvsem zaradi preslabe informiranosti. Pri tem se zavzemam tudi za osebni kontakt, to je, da bi še pred zasedanjem združenja delničarjev in skupščino, na posebnih sestankih seznanili delavce s predvidenim načinom dokapitalizacije.

Franci Mlinar: Ker pogajanja z EBRD še niso zaključena, smo predstavili skupščino delničarjev, ki naj bi bila konec avgusta. Do takrat pa se bodo zadeve razčistile, pa tudi za informacije v zvezi s tem bo ostalo še nekaj časa.

Zavedamo se tudi, da imamo tri strani oz. treh vrst interesov: lastnike, zaposlene in upravo. Če hočemo, da bo poslovanje uspešno, je nujno, da pride do medsebojne usklajenosti in celo do sodelovanja. Le tako bomo uspeli zagotoviti postavljene cilje, to pa je, da bodo delavci imeli ustrezne plače, lastniki pa dividende. Poslovodstvu pa bodo še vedno ostala na razpolago določena sredstva, ki jih bo razporejalo za potrebe razvoja in poslovanja.

Delo življenje: Nekaj projektov za izboljšanje poslovanja je poslovodstvo že izvedlo...

Franci Mlinar: Seveda so koraki naprej. Toda svetovna konkurenca je vedno hujša, v bodoče pa lahko pričakujemo še bolj zaostrene pogoje.

Prihraniti poskušamo na vseh področjih. Trenutno smo prišli najdlje pri raziskavi v zvezi s sekanjem naravnih materialov. Z manjšim investicijskim vlaganjem in nekaj več dela pri pripravi proizvodnje predvidevamo do 10 % prihranek.

Posebna skupina dela tudi na področju promocije Alpine. Postaviti moramo pravo strategijo, saj je zunanja podoba zelo pomembna. Seveda pa še tako odlična promocija ne pomeni nič, če ji ne sledi kvaliteten izdelek, zato bomo morali mnogo napraviti tudi na področju kvalitete. To načrtno uvajamo s pomočjo ISO standardov 9001.

Teče tudi akcija za prenovitev naših prodajaln. Zavedamo se, da moramo biti vsak trenutek pripravljeni na še večji vdor tuje konkurence na domači trg.

Velik potencial podjetij je tudi v tem, da so se sposobni prilagajati sproti in v vsakem trenutku in da so sposobna v zelo kratkem času priskrbeti tudi dodatna finančna sredstva, če se pokaže dobra investicijska priložnost.

Stanko Kranjc (levo) je koordiniral delo na Fitfestu

Priložnost za promocijo

V organizaciji hotelov Metropol in italijanskega soorganizatorja, je bila sedaj že tradicionalna prireditev FITFEST ob koncu prejšnjega meseca v Portorožu.

Stanko Kranjc, ki je koordiniral naše delovanje na tej prireditvi, ocenjuje:

»Namen je bil, da proizvajalci in organizacije v področja fitnesa, aerobike in drugih športov pritegnejo obiskovalce tako iz Italije kot Hrvaške, pa tudi Slovenije. Prav zato je bil izbran Portorož.

Poleg nastopov, je bilo tudi razstavljeno blago oz. športni artikli za športno rekreacijo in že prej omenjene dejavnosti.

Alpina je tu imela akrobatsko skupino, ki so z rolerji vsak dan trikrat nastopali na rampi, ki jo je pripravil organizator. Uspešno!

Treba je vedeti, da so take rekreacijske delavnice, v katere se lahko aktivno vključujejo tudi obiskovalci, lepa možnost za promocijo samih dejavnosti

in s tem tudi izdelkov, ki jih proizvajamo mi. Mislim, da se bo Alpina morala še veliko bolj ukvarjati s tem, ker je le-to pot do kupcev.

Na prireditvi so še posebej povabljeni učitelji in vaditelji aerobike in drugih športov. Le-ti pa poznajo tudi prednosti proizvodov in so zato dobri svetovalci.

V reviji Sokol smo se predstavili, in sicer z nazorno predstavitev – rolanje z Alpino v desetih korakih, avtorice Špele Perc.

Delovanje našega Roler kluba Alpina omenjajo tudi italijanske revije INLINE MAGAZIN.

Skratka, če povzamem: koristno je bilo, lahko pa bi bilo še bolje, saj obiskovalcev vendarle ni bilo toliko, da bi lahko računali na množično zanimanje. Zanesljivo pa moramo v prihodnje še pospešiti naša prizadevanja na tem področju.«

N. P.

Na Hrvaškem z novimi metodami prodaje

Ko govorimo o razmerah na hrvaškem tržišču, lahko rečem, da je to še vedno v zelo težkem položaju. Še se čutijo posledice večletne vojne, ki jo je doživela

Hrvaška. Že med vojno, še bolj pa po njej, se je na Hrvaškem pričela privatizacija, ki je prinesla dobiček le peščici podjetnikom. Pojavila sta se dva sloja prebivalstva, nekaj zelo bogatih in večina revnih. Srednji sloj, med katerimi so bili v veliki večini tudi naši najboljši kupci, je večinoma prešel v revni sloj. Večina na novo privatiziranih podjetij je odšla v stečaj, delavci pa na zavod za zaposlovanje. Odpiranje novih delovnih mest pa zaenkrat ne napreduje. Tudi Hrvaška ima zelo veliko upokojencev, ki prejema precej slabše pokojnine kot naši upokojenci. Res je, da je hrvaška obala ena najlepših turističnih dežel, turistična sezona pa je omejena le na tri mesece. V treh mesecih pa je nemožno ustvariti dohodek, ki bi zadostoval za celo leto.

Alpina CRO, ki posluje na Hrvaškem, si je svoj položaj dobro utrdila. Preko svojih prodajal, ki so po vsej Hrvaški, si

sedaj prizadevamo vzpostaviti stike za grosistično prodajo. Prvi kontakti so vzpostavljeni z Elanom iz Zagreba, ki ima štiri svoje prodajalne s športno opremo.

Novo kolekcijo za pomlad-poletje 1999 bomo hrvaškim kupcem predstavili v jeseni in upam, da bo odziv dober. Od tega pričakujemo večjo uveljavitev, več naročil in obenem tudi bolj solidna plačila kupcev, saj vemo, da je poleg prodanih količin najpomembnejše, da je to blago tudi plačano.

Za grosistično prodajo, kakor tudi za maloprodajno mrežo je najvažnejša **kvalitetna, udobna in cenovno sprejemljiva** obutev. Brez tega pa na našem tržišču ni uspeha, saj je konkurenca vedno večja in močnejša. Boj za kupca je vedno hujši.

Naš cilj je, da bi z obutvijo, kakršno si vsi želimo (kvalitetna, modna in udobna), ne samo zadržali število naših kupcev, temveč jih še več pridobili. Upamo, da bomo te cilje v doglednem času tudi dosegli.

Bojan Končan

Bojan Končan čestita prvi nakupovalki v Veliki Gorici

Tudi v Bosni bomo širili maloprodajno mrežo

Ta mesec smo obiskali Bosno in Hercegovino in tudi našo firmi, ki tu deluje, Alpino-Impex.

Namen našega obiska je bil kar trojen:

- vzpostaviti računalniško povezavo med prodajalnami v Bosni in Hercegovini in centralo v tej državi

- skupaj z našim partnerjem KTK iz Visokega ugotoviti kakšne so možnosti nadaljnje širitve maloprodaje v Bosni

- obisk Alpine-Impex in reševanje tekočih vprašanj.

Kar zadeva vzpostavitev računalniških zvez, lahko rečem, da nam je to kar dobro uspelo. Moram povedati, da je ta njihova mreža popolnoma neodvisna od našega centralnega računalnika. Sicer pa programsko delujejo tako kot v Sloveniji in na Hrvaškem.

Partner KTK, ki je v težavah, želi odstopiti del svojih prodajalnih (po principu fanšing), da bi z njim upravljali mi. Težava je v tem, da bi nam radi prepustili manj uspešne prodajalne (oz. lokale), ki niso na obetajočih prodajnih mestih.

Končno smo se dogovorili, da prevzamemo lokal v Visokem, kjer bi uredili našo prodajalno.

V Sarajevu bomo uredili industrijsko prodajalno, hkrati s KTK pa v centru Sarajeva še eno prodajalno.

To so načelni dogovori; podrobnosti bomo skušali dogovoriti preko leta, in upam, da nam bo uspelo razširiti maloprodajno mrežo tudi v tej državi.

Širitev bo formalno tekla preko našega podjetja Alpina-Impex. Seveda pa ta finančno ni sposobna sama financirati takega projekta, zato bo potrebna pomoč.

Sicer pa se je poslovanje Alpine-Impex ustalilo. Prodajajo 10 % nad letos planiranimi količinami. Zaskrbljuje le dejstvo, da tekočo obutev Alpine prodajajo precej slabše, precej boljše pa teče prodaja starejših modelov po znižanih cenah. Tudi to je tipičen pokazatelj razmer, ki tu vladajo.

Podjetje je Alpini še vedno precej dolžno, kar bo možno urediti le v več letih.

Obiskali smo tudi Mostar, ki je še vedno razdeljen. Hiše, kjer je bila nekoč naša prodajalna (in kjer smo bili polovični lastnik) ni več. Tu stoji nova hiša z drugim lokalom. Tu nas čaka še kar nekaj težav, če bomo zadeve želeli urediti.

Aleš Dolenc

Stanko Kranjc (levo) je koordiniral delo na Fitfestu

kakovosti in ustreznih cenah. V kakšnem tržnem segmentu bi našo obutev lahko prodajali?

Razmere so zelo različne; medtem ko je v glavnih mestih teh dežel ponudba n. pr. zahodnih multinacionalk podobna kot v zahodnih trgovskih središčih, je na drugih področjih popolnoma drugače. Ponudba obutve na Madžarskem je (n. pr. z verigo Salamandra) popolnoma enaka kot na Dunaju, Münchnu ali Milanu. Tako je tudi na drugih področjih, ne le pri ponudbi obutve.

Osnovno, kar smo ugotovili, je to, da domače obutve nikjer nimajo dovolj, pri čemer pa se

pri uvoznikih kot močna konkurenca pojavljajo proizvajalci z Vzhoda (Kitajska).

Za nas sta najbolj primerni za širjenje maloprodajne mreže Madžarska in Slovaška.

Seveda bomo morali startati z modno obutvijo, z blagovnimi znamkami Alpine in v sodelovanju z lokalnimi partnerji. Torej tudi z ustanavljanjem mešanih družb.

Naša ponudba bi bila (ob ustreznih predpogojih) v visokem srednjem cenovnem razredu (kot n. pr. Högel); torej gre za obutev, ki sledi modnim smernicam, s pridihom elegancije. Kvaliteta bo seveda morala biti neoporečna.

Ponuditi bomo morali še dodatno kvaliteto: prodajalne, urejene v Alpinem slogu, svetovanje, pomoč pri izbiri. Vse to na teh trgih še ni uveljavljeno, saj zlasti za Češko velja, da je veliko samoizbime prodaje.

Uspeh bo možno doseči le ob markinški pripravi in ustreznih poslovnih agresivnosti.

Vse to ob predpostavki, da bo ekonomski razvoj v teh državah tak kot ga pričakujemo, brez kakšnih družbenih pretresov (kot ga n. pr. doživlja ZRJ).

O napredovanju na posameznih področjih bomo sproti poročali.

Stanko Kranjc

V Srednjo Evropo z marketinško pripravo

Uspeh lahko pričakujemo z obutvijo lastnih blagovnih znamk, modo in kakovostjo

Letos veliko pozornost posvečamo trgom srednje Evrope, kot so na primer Madžarska, Češka, Slovaška, Zvezna republika Jugoslavija. Nekatero državo smo v prvem polletju obiskali že dvakrat, da bi ugotovili razmere na teh trgih in naše možnosti.

Tako smo ugotavljali osnovne značilnosti v teh državah, kjer je čutiti veliko socialno razslojevanje ljudi in s tem trga.

Ugotavljali smo tržno moč prebivalstva, ki ga ponazarja že podatek, da je tu povprečna neto plača od 200 do 300 nemških mark.

Ugotavljali smo tudi ostale tržne možnosti (potenciale), zlasti z vidika ponudbe. Torej, kakšne možnosti ima naša modna obutev, ob najvišji možni

Iskrice

Organizacija
Organizacija je pravzaprav prizadevanje za učinkovito, kakovostno in racionalno delovanje.

Organizacija
Organizacija je pot, ki vodi od zastavljenih ciljev, do uspešne uresničitve.

Kadri
Kader so delavci, ki imajo znanje in uvajajo za učinkovito in uspešno delo.

Kadri
Dokler bo veljalo, da so argumenti nekega strokovnjaka toliko vredni, kot je visoka njegova

plača, bodo v podjetjih pozabljali na prenovo.

Denar
Ko financiramo, se moramo zavedati, da je čas najpomembnejši faktor. Celotno bolj kot obresti in vsa mogoča tveganja.

Denar
Če bi upoštevali le dejstvo: »kako lepo smo se imeli«, ne bi uvedli tržnega gospodarstva.

Prav zato velja pomisliti: ali se razvijamo le z lastnim ali morebiti tudi z denarjem tistih, ki nas lahko ogrozijo v našem lagodju.

Uredništvo

KADROVSKE NOVICE

Koledarsko smo že zaključili mesec junij in vstopamo v mesec julij 1998.

Kakor za prejšnje mesece letošnjega leta, je tudi za mesec junij značilno, da smo malo zaposlovali – saj je delati začela le ena delavka, v mesecu juliju pa delo nastopita 2 prodajalki. Z delom pa je v mesecu juniju prenehalo 5 delavcev, v mesecu juliju pa odhajajo kar 3 dolgoletni sodelavci.

Delo je v mesecu juniju 1998 nastopila pripravnica-ekonomistka Bojana Kosmač, v juliju v prodajalni Ljubljana I. je delo nastopila Marija Zimšek in v prodajalni v Murski Soboti pa Irena Tibaut.

Z delom junija in julija prenehajo naslednji delavci:

Ciril Alič iz termoplastov, Domen Oblak iz težke montaže, Gašper Starman, Borut Pivk in Mirko Mrlak iz brizgane obutve, Vinko Bogataj iz razvojno pripravljalne službe in Darinka Mezeg iz obrata Gorenja vas ter Albina Drvarič iz prodajalne Murska Sobota.

OB UPOKOJITVI:

Svojo delovno pot v Alpini so zaključili naši dolgoletni sodelavci Ciril Alič iz termoplastov, Vinko Bogataj iz razvojno pripravljalne službe na športnem programu, ter Albina Drvarič iz prodajalne Murska Sobota.

Ob prestopu v novo življenjsko obdobje jim želimo mnogo zdravja, dobre volje in razumevanja v domačem krogu, ter da bi bile vsaj delno pozabljene vsakodnevne skrbi in obveznosti, ki jim jih je prinašalo vsakodnevno delo v tovarni.

POROČILI SO SE:

Svoj »da« so skupaj z zakonci izrekli naši sodelavci Andreja Šubic iz obrata v Gorenji vasi, Andreja Debeljak iz razvoja lepšene obutve in Marjan Reven iz oddelka termoplastov.

Na skupni življenjski poti vsem želimo mnogo medsebojnega razumevanja, iskrenosti, sreče in predvsem zdravja.

Irma Dolenc

Po Loški planinski poti

Med dopustom se obeta še zanimiv dvodnevni izlet z gorskimi kolesi – po Loški planinski poti.

Tekmovanje bo v drugem tednu kolektivnega dopusta. Gre za razmeroma zahtevno turo, pri čemer bo tempo prilagojen sposobnosti večine.

Povejmo še, kakšna bo trasa: 1. dan: Žiri-Goropeke-Smrečje-Suhi dol. Pasja Ravan-Sveti Ožbolt-Bodovlje-Breznica-Zapreval-Črni Kal-Blegoš; 2. dan: Blegoš-Črni Vrh-Porezen-Kladje-Bevkov Vrh-Sivka-Žiri.

Informacije boste dobili pri Samu Capudru oz. Lojzetu Oblaku, ki sta oba zaposlena v Alpini.

Samo Capuder

Prvenstvo orodjarne – podvig

Devetnajst kolesarjev iz Alpine in tudi drugih žirovskih podjetij je že mrzlično čakalo na petek, 5. junija, ko je bilo predvideno tekmovanje z gorskimi kolesi.

V hudi vročini je od mosta čez Soro startalo 19 tekmovalcev na relaciji: Žiri-Breznica-Korita-Ledinske Krnice-Srnjak-Govejk-Vrsnik-Žirovnica-Sovra, do mosta čez Soro pri Lukatu, skupaj 15,5 km, 462 m vzpona!

Ga ni bilo, ki bi dejal, da je bilo enostavno. Zadovoljstvo pa je bilo na cilju, ko smo se zbrali vsi, brez večjih poškodb, eni zadovoljni z rezultati, drugi s

senco in osvežilnimi napitki, vsi pa nedvomno z organizacijo in organizatorji iz Alpine orodjarne, sploh pa potem, ko so nas povabili v gostišče Sora »na Falklandih« na zakusko in podelitev nagrad.

Rezultati pa so naslednji: Zmagal je Stojan Žakelj, s časom 37:22, drugi je bil Lojze Oblak, s časom 38:53, tretji pa Marko Čar, s časom 39:29. Pravzaprav pa so bili zmagovalci vsi, ki so v vročini zmogli zahtevno progo in so upravičeno dobili majice, posebej izdelane za namen. Takih prireditev si še želimo.

Samo Capuder

Andrej Poljanšek na maratonu Treh src v Radencih

Kuharski mojster in maratonec

Devetintridesetletni Andrej Poljanšek je vodja naše kuhinje že petnajst let.

V tem času smo zaposleni dnevno spremljali njegovo in njegovih sodelavk in sodelavcev delo – v obliki malic – in bili povečini zadovoljni.

Zlasti v zadnjem času pa smo priče popestritvi jedilnika.

Prav zanimalo me je, kaj vse tiči za tem. Vemo, da Andrej ob delu zelo uspešno obiskuje srednjo šolo za gostinstvo in turizem v Ljubljani in da se to že pozna v naši kuhinji.

Toda danes ni toliko govora o tem, saj bomo pokukali še v športno plat našega sodelavca. O tem Andrej pripoveduje:

»S tekom se ukvarjam od tedaj, ko sem leta 1996 nehal kaditi. Tedaj sem spoznal, da sploh ne drži, da zaposlen človek nima časa še za šport. Le čas si je treba vzeti. Zase lahko rečem, da mi je šport dal novih moči, da sem uspešnejši tudi na drugih področjih.

To je na eni strani sprostitiv, na drugi strani pa »polnjenje baterij«, pridobivanje energije. Najprej sem nastopal na krajših progah, prvič lani pa sem nastopil tudi v maratonu na 42 km.

Človek spozna svoje sposobnosti, saj si prej nisem mislil, da bi to lahko zdržal. Počasi pridobivam samozaupanje in sedaj se že uvrščam v prvo tretjino tekmovalcev, kot je bilo to na maratonu Treh src v Radencih.

Sedaj že nastopam skoraj vsak mesec in upam, da bom dosegel še kakšen uspeh.

Saj to pomaga, da si pri vseh stvareh boljši,« je še zatrdil Andrej.

N. P.

Umrli je Anton Trček

Sredi poletja nas je zaradi posledic prometne nesreče za vedno zapustil naš upokojenec in nekdanji sodelavec Anton Trček, rojen 6. junija 1930 na Žirovskem Vrh.

Anton Trček je začel svojo delovno pot v Alpini že leta 1953 kot polkvalificiran delavec. Kasneje je nekaj let delal v mehanični delavnici kot pomožni delavec, nato pa deset let v splošno kadrovskem sektorju kot čuvaj podjetja.

Leta 1977 je bil spet razporejen v proizvodnjo, in sicer je dve leti delal v plastiki na prevozu in sortiranju polizdelkov. Konec leta 1979 pa je začel delati v skladišču končne obutve, kjer je pakiral in razkladal pošiljke, vse do junija 1987, ko se je upokojil. Tonetova življenjska pot je bila trda in neizprosna, vendar je z veliko optimizma, vztrajnostjo, delavnostjo in s pomočjo sodelavcev svoji družini zgradil lep dom. Upravičeno je bil ponosen nanj in vsakomur ga je rad pokazal.

Tudi po upokojitvi je še vedno rad delal, dograjeval in obnavljal dom ter pomagal prijateljem in znancem.

Po dobrih enajstih letih zasluženežnega pokoja je usodna nesreča Antonu Trčku preprečila njegove nadaljnje načrte. Mnoge prijatelje, sodelavce in znance je z zlastjo ponosno in občuteno spremljal na zadnji poti, sedaj pa je tudi njegova življenjska pot zaključena. Vsi ga bomo ohranili v trajnem in lepem spominu, njegovi družini pa ob tej priliki izrekamo iskreno sožalje.

Razigrane športnike pred štartom ni prestrašila niti huda vročina; najstarejši med njimi je bil 67-letni Adolf Križnar (v sredini v čeladi)

Najboljšim trem še kolajne, z leve: bronasto Marku Čaru, zlato Stojanu Žaklju in srebrno Lojzetu Oblaku

Vikend športa '98

Klub žirovskih študentov je eden mlajših slovenskih študentskih klubov. Ustanovljen je bil konec leta 1993 – letos bomo torej praznovali svojo peto obletnico ustanovitve.

Ves čas svojega obstoja smo se v klubu trudili usmeriti svoje delovanje na naš domači kraj, v katerem smo v prvi vrsti želeli spodbuditi ter podpreti kakršnokoli družabno, kulturno ali športno delovanje.

Delovanje KŽŠ v Žireh je bilo in je vidno predvsem z organizacijo glasbenih koncertov, športnih prireditvev, raznih predstavitev in predavanj. Tako smo od svoje ustanovitve sem uredili trim stezo, organizirali več košarkarskih in odbojgarskih turnirjev, tekov po trim stezi, kulturnih večerov, rock ter jazz koncertov. V naših prostorih na Selu smo imeli čez štiri-deset potopisnih predavanj, pod našim okriljem pa je pričel delovati tudi mešani pevski zbor Ablak.

Ker pa smo še vedno bili mnenja, da naše delovanje ni dovolj razvidno, in da so Žiri še vedno preveč mrtve, smo letos sklenili prirediti VIKEND ŠPORTA, na njem pa predstaviti naše glavne dejavnosti.

Samo dogajanje smo postavili v sam center Žirov – v zelo lepo okolje košarkarskega igrišča pred telovadnico OŠ. V ta namen smo samo igrišče tudi v celoti obnovili, na novo smo narisali črte za košarko in odbojko ter prebarvali kandelabre in tako igrišče uredili za nadaljnje poletne radosti, predvsem pa za Vikend športa. Prijavnina za sodelovanje na Vikendu športa je znašala 1000 SIT, ob tem pa je vsak udeleženec prejel priložnostno majico in topel obrok pasulja, na voljo pa je bil tudi štabni šotor za spanje.

Program VIKENDA ŠPORTA '98 je bil torej naslednji:

Petek, 26. junija

- Dogajanje se je pričelo ob 15. uri s turnirjem mešanih ekip v odbojki. Ekipa so igrala 4 : 4 na dva

dobljena seta. Sodelovalo je 8 ekip, skupaj 35 igralcev. Zmagala je ekipa Mihele, v pos tavi Mihaela Oblak, Igor Šorli, Ciril Erznožnik, Srečo Gaber, Nataša Markelj, ki je v finalu premagala Bzzete.

- Po odbojgarskem turnirju je sledilo potopisno predavanje na prostem, in sicer na 8 x 5 m velikem platnu, ki smo ga sešili prav v ta namen. Predaval je naš KŽŠ-jevec Jure Pisk, ki je z biciklom prepotoval Novo Zelandijo in Vietnam.

- Potopisnemu predavanju je sledil nočni turnir v malem nogometu (5:5) na igrišču pred Etiketo, na katerem je sodelovalo kar 12 ekip, skupno pa 74 nogometašev. Zmagala je ekipa Magušarjev, v postavi Dejan Kepec, Jože Vehar, Dejan Markelj, Denis Markelj, Jaka Eniko, Primož Urbančič, ki so v finalu premagali ekipo Gabrov.

Turnir v malem nogometu se je zaradi velike udeležbe končal šele ob 8. uri zjutraj, takrat pa smo se že nekako začeli pripravljati za »naslednji dan«.

Sobota, 27. junija

- Z majhno zamudo, ob 11. uri, smo pričeli košarkarski turnir trojk. Udeležilo se ga je 5 ekip, sestavljenih iz igralcev mlajših kategorij oz. žensk ter 6 moških ekip. Skupno je na turnirju sodelovalo 41 košarkarjev in košarkaric, kar je, po pravici, manj kot smo pričakovali. Po celodnevni kvalifikacijah in

mlajših kategorij oz. žensk, v katerem je ekipa Vajencev (Katja Bogataj, Gregor Modrijan, Matevž Govekar, Gašper M. premagala ekipo NNP-jev. V finalni tekmi članov pa je ekipa Silve II (Bogdan Erznožnik, Lovro Demšar, Metod Trček) premagala ekipo Silve I.

- Po samem turnirju trojk je na prizorišče stopila trboveljska glasbena skupina Hiša, ki se je že med samim finalom trojk ogrevala pod nasprotnim košem. Svoj nastop so fantje pričeli ob 22. uri, končali pa šele nekaj minut čez drugo uro. Tako se je VIKEND ŠPORTA uradno zaključil.

Na celotni prireditvi je sodelovalo približno 150 tekmovalcev, koliko pa je bilo gledalcev, mimoidočih in drugače sodelujočih pa je težko oceniti, vsekakor pa bi jih lahko bilo tudi več.

Nenazadnje se moramo zahvaliti našim sponzorjem, ki so v obliki praktičnih nagrad, prispevali nagrade za najboljše tekmovalce ali pa nagrade, ki smo jih podelili kar tako. Sponzorji VIKENDA ŠPORTA so bili: MDESIGN, GOSTILNA PRI ŽUPANU, AVTO FRELIH, GOSTILNA IN PRENOČIŠČA MARTA MAČEK, KINO ŽIRI, HRAM NA VOLERJI, CAFFE GEPARD, GOSTILNA SORA, TRGOVINA PRI MARIŠI, AVTOODPAD BINE, BBC AMBASADA, PIZZERIJA GAČNK, RADIO SORA.

Bogat program študentskega vikenda '98

raznih nagradnih igrah se je ob 18.00 pričel mali finale, za njim pa tekmovalca: – v največ zadetih prostih metih zapored, zmagal je Janez Modrijan s 6 zadetimi meti – v največ zadetih trojkah v eni minuti, zmagal je David Žagar s 13 zadetimi trojkami – v najbolj atraktivnem zabijanju pa je zmagal Andrej Gladek.

Za razvedrilnim delom pa je sledil še finalni dvoboj, najprej

Zahvala pa velja tudi TABORNIKOM RŽŽ, BALINARJEM in OSNOVNI ŠOLI za pomoč, sosedom za razumevanje, višjim silam za lepo vreme in pa vsem sodelujočim, obiskovalcem in tistim, ki so kakorkoli pomagali pri izvedbi tega do sedaj največjega projekta KLUBA ŽIROVSKIH ŠTUDENTOV. Hvala. Mnenja smo, da nam je dobro uspelo.

KŽŠ

Mausar samostojno razstavljal že devetinšestdesetkrat

11. junija so v Galeriji Krka v Ljubljani odprli že devetinšestdeseto samostojno razstavo likovnih del Jožeta Peternelja-Mausarja, ki je razstavljal že po vsem svetu, skupaj 267-krat.

V tej znani galeriji se je tokrat zbralo toliko ljudi, kot se jih ni že dolgo; med njimi je bilo veliko znanih ljudi iz kulturnega in javnega življenja.

Slikarju je bilo še posebno v čast, da je prišel tudi prvi pisec o žirovskih slikarjih Janez Mesesnel.

»To je bilo res imenitna razstava, saj se mi je tako prvič zgodilo, da so organizatorji vse slike prišli iskat in jih pripeljali nazaj,« je povedal Jože Peternelj.

Razstavo je ocenil in odprl likovni kritik mag. Damir Globočnik, ki je v predstavitvenem katalogu med drugim zapisal:

»In kot da bi se zgodba ponavljala, se slovenska likovna javnost v šestdesetih letih – letih vzpona likovnega samorastništva – in kasneje na neki način ni znala dokončno opredeliti do slikarjev naivcev. Glede na priljubljenost, ki so jo dosegli nekateri izmed njih, pa se je izkazalo, da potrebe po tovrstnem, morda na prvi pogled predvsem preprosto učinkujočem in s tradicijo prepojenem slikarstvu danes niso nič manjše, kot so bile ob prelomu stoletja. Drugačni so zgolj razlogi zanj. Medtem ko se je Gaspari, v katerem bi prav tako lahko prepoznali enega pomembnih, čeprav morda na prvi pogled ne tako očitnih vzornikov Jožeta Peternelja – Mausarja, v svojih delih trudil priklicati idiliko, ki je njegov čas kmetu nikakor ni nudil, so dela slikarjev naivcev, ki so se odločili upodabljati motiviko iz kmečkega življenja, često poselile tudi mnogo bolj trpke, v dobršni meri predvsem iz osebnih izkušenj izvirajoče zgodbe.«

N. P.

Premagan ambasador pikada

Albin Jesenko in Vido Erzar med najboljšimi

Iz sveta pikada vam tokrat sporočam nekaj novic.

V zadnjem obdobju sem igral z zelo znanimi igralci iz Francije, Hrvaške, Češke, med drugim mi je uspelo premagati Angleža Baryja Twomlowa, ki mu vsi na svetu pravijo ambasador pikada. Lani je gostoval v Sloveniji...

Sicer sem lani nastopal na več tekmovanjih. Na državnem prvenstvu sem zasedel med posamezniki 24. mesto, v dvojicah pa sem bil osmi.

Na odprtem prvenstvu Slovenije sem bil 12. med posamezniki in 7. v dvojicah; Masters Slovenije – 32. mesto.

Na evropskem prvenstvu Shoot Bull v Švici

- Tri Mixel – 9. mesto
- 501 DO posamezno, od 520 nastopajočih sem dosegel 16.–24. mesto.

Na svetovnem prvenstvu v Španiji COMPACT DART sem med 340 tekmovalci zasedel 124. mesto.

V letu 1998 me čaka še državno prvenstvo LOWEN SPORT, evropsko prvenstvo LOWEN SPORT, ki bo septembra v Kranjski Gori.

Upam, da bom uspešen, za kar mi deloma pripomore tudi Alpina, z nekaj opreme in kakšnim dnevom dopusta.

Albin Jesenko

Boris Česen v predstavitvenem pogovoru z umetnikom Jožetom Peterneljem-Mausarjem na otvoritvi slikarske razstave v galeriji Krke

Živahen nastop malčkov ob pomoči svojih vzgojiteljic

Zlati sonček vedno bolj sije

Na izteku letošnje male šole so malčki ob pomoči svojih vzgojiteljic pripravile svojim staršem in drugim prisrčen program.

Mala šola pomeni pomembno pripravo na »ta zaresno« šolo.

Vse kar se najmlajši tu naučijo, jim še kako prav pride v kasnejših letih. Prav zato je še toliko bolj pomembno, da se tega dejstva poleg vzgojiteljic zavedajo tudi starši, ki očitno kar radi sodelujejo.

Ena izmed osrednjih oblik delovanja malčkov je Zlati sonček, ki je zamenjal športno značko. Kar videlo se je, kako so se najmlajši Žirovci sprostiti in uživali v tem.

Tudi rezultate, ki so jih dosegli, so lepi, zato so bila priznanja, ki so jih prejeli ob koncu prireditve, še toliko bolj upravičena.

Nejko Podobnik

Starši in drugi otroci so z zanimanjem spremljali program male šole

Pihalna godba Alpine je ob pomoči ansambla AS pripravila lep večer

Pihalna godba ustvarila praznično vzdušje

4. julija je Pihalna godba Alpine pod vodstvom dirigenta Milana Matičiča pripravila lep glasbeni popoldan in večer. Kljub razmeroma neugodni uri se je zbralo kar veliko starih in mladih, ki so prisluhnili izbranemu programu naših godbenikov.

V nadaljevanju večera je vse tiste, ki so se odtrgali od televizijskega spremljanja svetovnega prvenstva v nogometu, zabaval še gorenjski ansambel AS.

Ob umetniškem in organizacijskem dosežku godbenikov pa velja povedati še, da so s tem nadomestili Žirovsko noč, pa tudi nekdanji Dan borcev, ki pa so ga le-ti letos praznovali s tovariškim piknikom na Ledinici.

N. P.

Kvartet kljunastih flavt je na Ledinici spet pričaral romantičen večer, z desne: Borut Bogataj, Nina Kokalj, Andrej Žakelj in Dušan Mlakar

Spet romantičen večer

Na kresni večer je bilo na Ledinici lepo.

Sedaj že uveljavljeni kvartet kljunastih flavt AIR je z renesančno in baročno glasbo spet navdušil sicer nekoliko manj poslušalcev.

Gost večera je bil kitarist Denis Kokalj, program pa je povezovala Andreja Eržen.

Po koncertu je bil, kot se za tak večer spodobi, še ognjemet, družba pa je bila tudi kar razpoložena.

Očitno Žirovci radi obiskujemo podobne prireditve, ki so seveda lahko le ob pomoči sponzorjev, ki je bila tokrat IKA iz Žirov.

N. P.

V Stari šoli so očistili temelje, da bi jih kasneje lahko zaščitili pred vlago

Nekateri cenijo, drugi rušijo

Oglasil se je Ernest Mlakar in povedal:

»Muzejsko društvo je s pomočjo javnih del in skromnega občinskega prispevka organiziralo »sanacijo vlage in zunanjo ureditev« stavbe muzeja v Žireh, tako imenovane »Stare šole«. V notranjosti – kleti smo odkopali stare odvodne kanale, izklesane iz kamnitih blokov, ki so bili zasuti z nesnago in naplavinami ter jih ponovno posodobili. Medtem pa smo ugotovili, da je hudournik ob nalivih premočan, da bi požiral vso vodo, zato smo odvode okrepili z dodatnimi drenažnimi cevmi. Po obnovi podložnega tlaka kleti in po pridobitvi odločbe o prigrisitvi del, bomo nadaljevali z izgradnjo prezračevalnih jarkov okoli stavbe tako, kot je to izvedeno pri cerkvi na Ledinici ali pri Svetih Treh kraljih. Upamo, da bi s temi posegi zidove osušili do zadovoljive stopnje, s tem, da računamo še na učinek centralnega ogrevanja in prezračevanja, če bi ga izvedli kdaj kasneje. Pogoj za predvideno sanacijo vlage, pa je tudi nujna minimalna zunanja ureditev, ki ne bo vplivalo na kasnejše odločitve pri celostni ureditvi okolice.

Obenem še sporočamo, da smo se muzealci, skupaj s kulturniki prizadevali za ohranitev še uporabnega obokanega (velbanega) dela Štalarjeve hiše, vendar je zmagala nasilna odločitev nekoga z občine, ki je dal na hitro vse porušiti.«

DELOVANJE NEKATERIH DRUŠTEV V ŽIREH

MARIJA KOKALJ IN UČENCI OSNOVNE ŠOLE ŽIRI

Solva leta 1997/98

Kako pomembno, zahtevno in odgovorno je delo, ki so ga z izdajo zbornika napravili učenci zgodovinskega krožka pod vodstvom Minke Kokalj

Zmagovalke evropskega prvenstva so pričakali starši, prijatelji, sošolci in drugi, ki znajo ceniti njihovo del in uspehe. Bombe je med drugim pozdravil tudi župan občine Bojan Starman, sledili so šopki – na koncu pa celo sladoleđ

Junija je za mrežo slovenskih radijskih postaj odgovarjal predsednik države Milan Kučan. Na sliki z leve: Vasilija Jesenko, urednica Jelka Mlakar in Milan Kučan

Predsednik Milan Kučan na Radiu Sora

V četrtek, 18. junija se je glas Radia Sora širil po vseh slovenskih lokalnih radijskih postajah, saj je od 17. do 18. ure iz njegovega studia potekal razgovor s predsednikom republike Milanom Kučanom.

Predsednik republike se je v Žiri pripeljal s srečanja upokoencev, ki je bilo v Celju.

Kot je povedala njegova predstavica za stike z mediji, tovrstne oddaje potekajo enkrat mesečno iz različnih radijskih postaj. Na njih izmenično sodelujejo predsednik republike, predsednik vlade, varuh človekovih pravic in predsednik parlamenta.. Z žrebom za dve leti vnaprej določijo razpored krajev.

Naključje je torej hotelo, da je Žiri in naš Radio Sora obiskal prav predsednik republike Milan Kučan.

Oddajo, ki je potekala v živo, je uspešno z mnogo lepo izrečenimi mislimi in prisposodobami oblikovala in vodila Jelka Mlakar. Predsednika je spraševala o aktualnih temah, kot so pokojninska reforma, lokalna samouprava, trgovanje z orožjem, obramba države...

Ker je Kučan prijeten sogovornik, jima nikakor ni zmanjkalo besed. K temu pa so pripomogli tudi poslušalci, ki so se že pred oddajo pa tudi med njo z vseh koncev Slovenije, oglašali z vprašanji in tožbami, predvsem o težavah, ki jih pestijo. Pokojninska reforma, nizek življenjski standard, problemi zaposlovanja, nemoč pred uradniki, stara vprašanja, pa vendar vedno novi problemi, ki pa jih tudi predsednik države ne more rešiti.

Jožica KACIN

Spet evropske prvakinja

Žirovske Bombe so na Švedskem spet postale evropske prvakinja, smo izvedeli tik pred zaključkom redakcije.

To je očitno ponovna krona uspešnega dela Mine Kavčič in talent, ter prizadevnosti mladih deklet.

Podrobnosti bomo pisali v naslednji številki.

Top lestvica kraja

Uspehe ocenjujemo Cvetoče veje, neuspehe Črne luknje, lestvico popularnosti pa Zvezdni prah.

Ta mesec je lestvica naslednja:

CVETOČE VEJE

1. Uspešnost žirovskih učencev in njihovih mentorjev, zlasti ob izdaji zbornika Delovanje nekaterih društev v Žiri

2. Mešani pevski zbor Srebrni glas za organizacijo dobrodelnega koncerta

3. Začetek sanacije razmer v Stari šoli

4. Prireditev žirovskih študentov

5. Pobuda za oživitev turistične dejavnosti

ČRNE LUKNJE

1. Dolgovi občine

2. Črna odlagališča v okolici Žirov

3. Rušenje Štalarjeve hiše brez ustreznih dovoljenj

4. Zanemarjena lastnina Alpine in družbe v solastništvu Strojarnje

5. Vrstni red financiranja investicij in dejavnosti v občini

ZVEZDNI PRAH

1. Plesna skupina Bombe za ponovno osvojen evropsko prvenstvo

2. Janez Ravnikar za Srebrni znak RK za dolgoletno delo v Rdečem križu

3. Konrad Peternelj za kar dvoje razstav

4. Jože Peternelj za razstavo v Galeriji Krke

5. Ana Kosmač, plezalka, za osvojen skupno 3. mesto na mednarodnem tekmovanju v Ravenni

Za nove lestvice glasujete tako, da predlagate vrstni red s točkami:

1. mesto: 5 točk, 2. – 4 točke, 3. – 3 točke, 4. – 2 točki, 5. mesto – 1 točka

Vaše predloge oziroma glasovanje pošljite na uredništvo časopisa, Strojarska ulica 2, Žiri ali posameznim članom uredniškega odbora do prvega v mesecu

Uredništvo

Štalarjeva hiša pred rušenjem

Kolofon

"DELO-ŽIVLJENJE" je glasilo Alpine Žiri. Ureja ga uredniški odbor: Jana Erznožnik, Jožica Kacin, Slavko Kristan, Jana Peternel, Ivo Pisk, Rada Žakelj, Neško Podobnik – glavni in odgovorni urednik. Fotografije: N. Podobnik. Naklada: 2.400 izvodov. Tisk: Gorenjski tisk, Kranj